UITGAVE VAN WIJKVERENIGING DE VOGELWIJK

Vogelwijk

Jaargang 68 6 september 2025

OPNIEUW UITSTEL OPVANGPROJECT SPORTLAAN | APPELLOODS GERED
KLIMAATADVISEUR UIT VOGELWIJK | MADURODAM MANEGE 60 JAAR

Joost van Vliet
makelaars o.g.

in Vogelvlucht

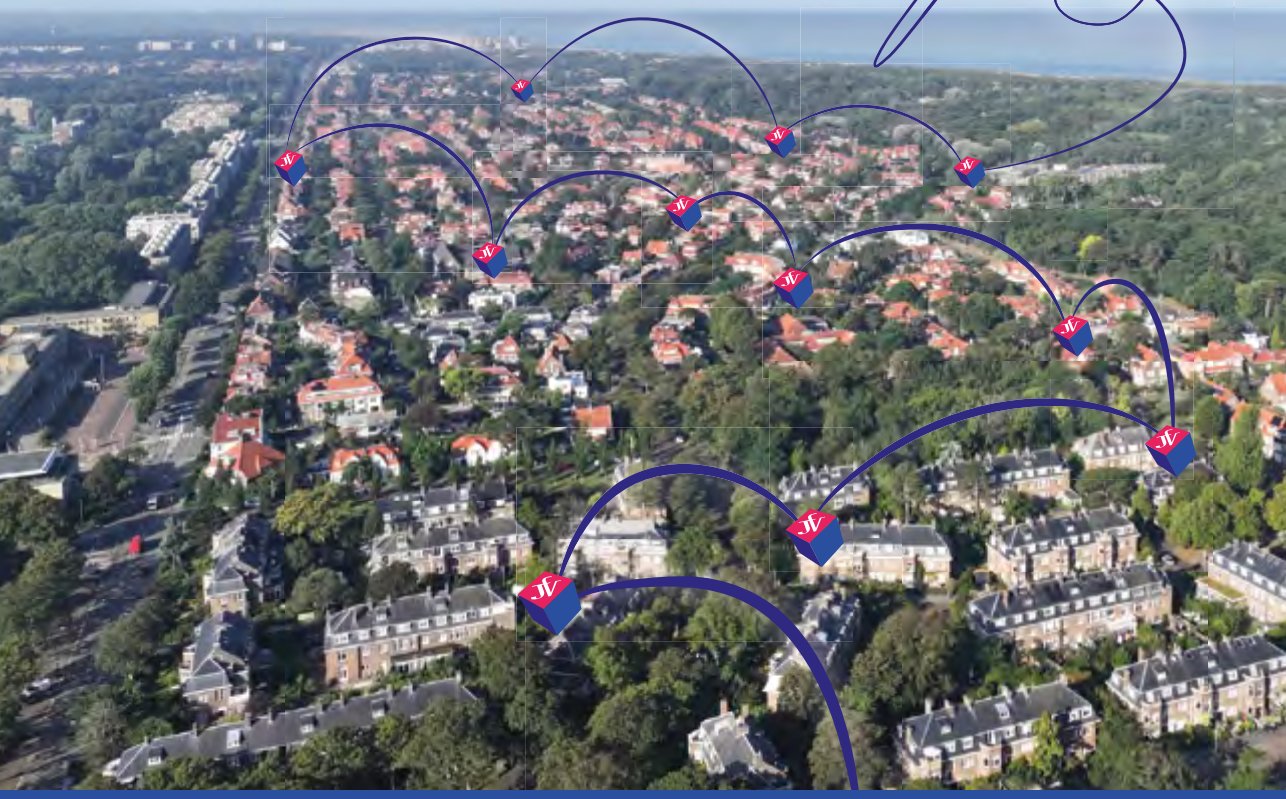

Distelvinkenplein 9
2566 GH Den Haag

070 365 0000
www.joostvanvliet.nl

Vogelwijk

Jaargang 68 . september 2025
Nummer 6

Advertenties
Beheerders: *Michiel Kok* en *Dick Tielrooij*
E advertentiebeheer@vogelwijkdenhaag.nl
Kwettertjes: *Mileen Boutkan*
T 3684333, E mhboutkan@planet.nl

Redactie
Dick van Rietschoten
Laan van Poot 152, T 06 27268377
E dvanrietschoten@ziggo.nl

Mieke Hendriks
Papegaailaan 12, T 06 38444072
E miek.hendriks@gmail.com

Mischa Vos
Kruisbeklaan 49 T 06 40 28 63 12
E mischavos@hotmail.com

Ruud van der Hoofd (webmaster)
E webmaster@vogelwijkdenhaag.nl

Algemeen mailadres redactie
redactie@vogelwijkdenhaag.nl

Website wijkvereniging
www.vogelwijkdenhaag.nl

Aan- en afmelden van leden
E leden@vogelwijkdenhaag.nl. Zie verder achterin onder 'Ledenadministratie'

Verschijning: 8 x per jaar. Oplage: 1950 ex.

Druk
Pasmans Drukkerij
Chroomstraat 33, 2544 EX Den Haag
T (070) 397 71 71
E info@pasmans.net

Ingezonden kopij
Journalistieke bijdragen of brieven van lezers zijn van harte welkom. De redactie behoeft het niet eens te zijn met de inhoud van ingezonden brieven, maar behoudt zich het recht voor niet-inhoudelijke redactionele wijzigingen aan te brengen of al te uitvoerige teksten te bekorten. In bijzondere gevallen is de redactie en/of het bestuur gerechtigd ingezonden stukken niet te plaatsen.

Van de Redactie

Door Dick van Rietschoten

'Wat kost een fatbike eigenlijk?', vroeg ik me af toen ik weer eens een pre-puber met hoge snelheid op zo'n ding voorbij zag zoeven. Geen idee, want ik had zelf nooit de behoefte gehad er eentje aan te schaffen. Een snelle blik op internet leerde me al gauw dat je voor deze populaire elektrische tweewielers afhankelijk van model en kwaliteit grofweg tussen de 650 en 2000 euro moet neertellen. Al geruime tijd zijn fatbikes op negatieve wijze in het nieuws omdat het riskante vervoermiddelen zijn waarvan de berijders idem dito verkeersgedrag vertonen. Soms zit er zelfs een kwaadaardige kant aan. Zo werd begin augustus in onze wijk geklaagd over een groep jeugdige fatbikers uit Duindorp die kinderen en volwassenen in de wijde omgeving terroriseerde. Omdat dit uitsteeg boven ouderwets belhamelgedrag is de politie er uiteindelijk aan te pas gekomen om tegen deze jongeren op te treden.

Naar aanleiding van alle berichten over fatbikerijders vroeg ik me geregeld verbaasd af: Hoe komt het toch dat je zo veel meisjes en jongens van tussen de 10 en 14 jaar op zo'n ding ziet rondrijden? Krijgen ze dat zomaar cadeau van hun ouders? Hebben ze ervoor gespaard? Hoe dan? Het gaat hier immers om een leeftijdsgroep die nog niet eens aan de slag mag als vakkenvuller bij een supermarkt om op die manier voor zo'n zwarte superfiets te kunnen sparen. Hebben ze 'm dan gewoon van papa en mama gekregen? Een fatbike als verjaardags- of sinterklaascadeau is een fikse uitgave die veel ouders zich niet kunnen of willen veroorloven. Het blijft voor mij dus een mysterie hoe het komt dat fatbikes met zeer jonge berijders (vaak met een passagier die er met bungelende benen achter zit) zich als een steeds groter wordende insectenzwerm in het straatbeeld vertonen. Wie er helderheid in kan scheppen, moet de redactie maar eens schrijven.

We zijn sowieso blij met bijdragen van lezers. Eerder vroegen we al om foto's en teksten over straatfeesten in de wijk. Eenzelfde verzoek doen we met het oog op het grote wijkfeest op 13 september bij Westwood aan het begin van de Laan van Poot. In het oktobernummer zullen we dan een paar pagina's met gezellige sfeerplaatjes afdrukken.

De wijk in Vogelvlucht

Door Yvonne van der Meer, voorzitter wijkvereniging De Vogelwijk

Het was een prachtige zomer in onze mooie wijk. Inclusief de beruchte 'zeevlam':
een nattige koude mist die je pas merkt als je door de duinen naar de zee loopt.
Auto's, vaak van ver gekomen, volgeladen met verhitte kinderen, parasolletjes en strandstoelen zie je dan parkeren, waarna de inzittenden vrolijk strandwaarts lopen, waar ze onverwacht in de mist terechtkomen. Na twee uurtjes keren ze dan maar weer huiswaarts, waar wel de zon schijnt.
Het bestuur van de wijkvereniging is niet echt met zomerreces geweest. Daarvoor waren er te veel spannende dingen te beleven. Zo vraagt het contact met de gemeente Den Haag alertheid en een goede afstemming. Participatie vanuit wijkverenigingen in besluitvormingstrajecten die de leefomgeving van de wijken raken is vastgelegd in verschillende regelgevingen. De meest recente is van juli dit jaar, genaamd *Actieplan verbeteren samenwerking bewonersorganisaties en gemeente*. Een degelijk document, waarin staat omschreven hoe wijken betrokken moeten worden bij belangrijke besluiten.

Ziekenhuislocatie Sportlaan

Het is in dit verband goed om benadrukken dat we als bestuur van onze Vogelwijkvereniging nauw samenwerken met de voorzitters van de Bomen- en Bloemenbuurt in het besluitvormingstraject rond de tijdelijke en (toekomstige) permanente invulling van het vroegere ziekenhuisterrein aan de Sportlaan.
Dat is nodig, want het feitelijk invulling geven aan participatie vanuit de wijken bij deze trajecten vraagt afstemming en een gezamenlijk optreden. Die samenwerking tussen de wijkverenigingen, al veel eerder ingezet door voorgaande besturen, blijkt ontzettend waardevol.
Het moeizame participatietraject rond het voormalige ziekenhuiscomplex heeft geleid tot een gesprek met de verantwoordelijke wethouder en ambtenaren en de voorzitters van de drie wijken. Dit initiatief is genomen door de voorzitters gezamenlijk. Er was eigenlijk maar één onderwerp van gesprek: dat we als wijken echte inspraak willen hebben in de ontwikkeling van het terrein en het gebouwencomplex. Er is grote behoefte aan betaalbare (senioren) woningen in onze wijken en daar kan het te ontwikkelen terrein goed in voorzien. Het gaat dus bij onze wens tot inspraak niet om een formeel rondje om de kerk maar om echte betrokkenheid bij de besluitvorming.

Enquête

De drie wijkverenigingen zeggen op hun beurt toe dat zij zorgdragen voor standpunten die steunen op een zo breed mogelijk draagvlak in de wijken.
Daarom heeft de *Commissie Ziekenhuislocatie Sportlaan,* ingesteld tijdens onze algemene ledenvergadering in mei, een prima initiatief genomen: er wordt een enquête gehouden in de drie betrokken wijken, te weten de Vogelwijk, de Bomenbuurt en Bloemenbuurt. Dat gebeurt op een ouderwetse manier, namelijk door middel van persoonlijke enquêtes onder een representatief deel van de bewoners, uitgevoerd door studenten van de Haagse Hogeschool onder begeleiding van hun docenten. Verderop in dit blad leest u daar meer over. Wij hebben de gemeente laten weten de uitkomsten van die enquête graag te willen gebruiken in het participatietraject rond het ziekenhuisterrein.
Inmiddels is ook de realiteit weer veranderd, in die zin dat ook in de tijdelijke ontwikkeling

van de locatie (uitvoering van het Opvangplan) de stikstofproblematiek voor vertraging zorgt. De toekomst van het complex en het tijdpad zijn dus zeker nog niet duidelijk.

Appelloods

De gemeente heeft ook in de kwestie rond de zogeheten Appelloods in de Bosjes van Poot een besluit genomen. Zij zal 300.000 euro beschikbaar stellen voor een opknapbeurt. Hierover leest u eveneens verderop in het blad meer. Een mooi begin vanuit de gemeente voor de toekomst van de loods. Wat er uiteindelijk mee gaat gebeuren is echter ook nog erg onzeker. Gelukkig is er een breed samengestelde commissie uit de wijk, die hier een advies over gaat geven. Het onderwerp is in meerdere ledenvergaderingen aan de orde geweest en in één daarvan is duidelijk aan het bestuur mee gegeven dat de wijkvereniging geen financiële en juridische verantwoordelijkheid kan nemen, noch in de herontwikkeling van de loods, noch in de exploitatie. Dat heeft het bestuur de gemeente voor alle duidelijkheid nog maar eens laten weten in een brief van juni jongstleden.
Gezien alle ontwikkelingen is het niet alleen een hete zomer geweest maar zal het ook wel een hete herfst worden. Maar die zien we met vertrouwen tegemoet.

Ik hoop velen van u te zien bij het grote wijkfeest van zaterdag 13 september bij Westwood!

Yvonne van der Meer
Voorzitter wijkvereniging Vogelwijk

Lidmaatschap wijkvereniging

Er is dit jaar nogal wat onduidelijkheid ontstaan over het beheer van de ledenadministratie van de wijkvereniging en de contributieheffing voor de leden (15 euro per jaar). Onze excuses daarvoor!
Begin dit jaar kondigden we aan dat de ledenadministratie zal worden ondergebracht bij een derde partij. Met de voorbereiding daarvan bleek meer tijd gemoeid dan verwacht.
Daar kwam echter nog een nieuwe ontwikkeling bij. Tijdens de algemene ledenvergadering in mei presenteerde het bestuur een toekomstvisie (die door de aanwezigen unaniem werd aanvaard) waarin het lidmaatschap van de wijkvereniging en de ontvangst van het wijkblad worden 'ontkoppeld'. Sindsdien ontvangen alle circa 2800 huishoudens in de Vogelwijk het wijkblad, dat acht keer per jaar uitkomt. Los daarvan kan ieder die zich betrokken voelt bij de wijk en z'n medebewoners lid worden van de wijkvereniging. Tot voor kort telde de vereniging zo'n 1700 leden. Hopelijk worden dat er in de komende tijd nog meer.
Over het nieuwe beheer van de ledenadministratie en de wijze van contributieheffing zullen we voor het eind van dit jaar duidelijkheid verschaffen. Dan is naar verwachting ook de vacature van penningmeester vervuld. Vooralsnog doen we hierbij een oproep aan degenen die hun contributie van dit jaar nog niet hebben overgemaakt dit alsnog te doen via IBAN NL61 INGB 0001783722 onder vermelding van hun adres.

Lodewijk de Haes
Secretaris wijkvereniging en penningmeester ad interim

Help op 13 september mee met de kinderactiviteiten !

Het Vogelwijkfeest van zaterdag 13 september (zie de posters midden in dit blad) is niet alleen voor volwassenen maar ook voor kinderen. Voor hen zijn tussen 15.00 en 17.30 diverse activiteiten mogelijk. Er is een springkussen, er kan worden geknutseld en geschminkt en er zijn verschillende leuke spelletjes. Het bestuur van de wijkvereniging zoekt nog wat extra begeleiders voor deze kinderactiviteiten. Meld je aan via *bestuur@vogelwijkdenhaag.nl*

Opvangproject Sportlaan gaat voorlopig nog niet van start

Door Dick van Rietschoten

Het gemeentelijk plan om in het vroegere ziekenhuiscomplex aan de Sportlaan asielzoekers, statushouders, jongeren en daklozen een woonplek te geven heeft opnieuw vertraging opgelopen. Aanvankelijk zou de opvang in juli operationeel worden, maar toen dat niet haalbaar bleek, kwam de focus op november te liggen. Als gevolg van tijdrovende vergunningprocedures wordt de openstelling nu op z'n vroegst voorzien in het tweede kwartaal van 2026, maakte het college van B en W onlangs bekend. Alom klinkt echter twijfel of dat zal lukken, temeer daar er in maart gemeenteraadsverkiezingen zijn die kunnen leiden tot herziening van het opvangproject.

Tegenstanders van het huidige plan, zoals de Stichting Wijkbelang Segbroek die het beoogde aantal van zo'n 700 op te vangen personen te groot vindt en ook een kortere looptijd bepleit dan vijf à zeven jaar, reageerden met gemengde gevoelens op het uitstel. Enerzijds zijn ze blij dat het gevreesde onheil voorlopig is afgewend, maar anderzijds bestaat er ongenoegen over het feit dat de transformatie van het ziekenhuisterrein in een woonlocatie met koop- en huurappartementen hierdoor ook verder in de toekomst komt te liggen.
'Voor veel ouderen uit onze wijken betekent dit in de praktijk dat de lang verwachte seniorenwoningen aan de Sportlaan buiten bereik raken' aldus de stichting. 'Door de zoveelste vertraging en het gebrek aan concrete plannen voor de permanente invulling van het terrein wordt verhuizen naar het complex voor hen simpelweg onmogelijk'.

Onrealistisch

Zowel onder critici van het opvangplan als bij degenen die er weinig of geen moeite mee hebben, heerste het afgelopen jaar het gevoel dat het gemeentebestuur veel te optimistisch is geweest over de uitvoering van het project. De Stichting Wijkbelang Segbroek reageerde in juli op het hernieuwde uitstel met de constatering dat de plannen 'van meet af aan onrealistisch waren' en dat zij de gemeente daar ook meermalen voor heeft gewaarschuwd. 'Die waarschuwingen werden in het stadhuis stelselmatig genegeerd. Het college hield hardnekkig vast aan een tijdpad dat bij voorbaat onhaalbaar was en bestempelde iedere vorm van kritiek gemakzuchtig als onterecht of voorbarig', aldus de stichting.

Ambitieus

Half augustus, als het stof van de jongste ontwikkelingen rond het opvangplan is neergedaald, erkent gemeentelijk projectleider Michiel Ensink volmondig dat het plan ,,inderdaad ambitieus is en was.'' En in één adem voegt hij er glimlachend aan toe: ,,Maar noem mij eens één Haags project dat niet met vertraging te kampen heeft. Dat kun je een dooddoener noemen, maar het is wel de realiteit.''
Terugkijkend op het besluit dat het college van B en W vorig jaar nam om de leegstaande ziekenhuisgebouwen een aantal jaren te gaan gebruiken als multifunctioneel opvangcentrum herinnert Michiel zich vooral de druk die op de gemeente lag om een flinke stap op dat gebied te zetten. ,,De opvangnood was - en is - onverminderd hoog en Den Haag heeft op grond van de Spreidingswet een aanzienlijke opvangtaak voor de kiezen,'' zegt hij. ,,Bovendien zit de gemeente met een gigantisch tekort aan sociale woningbouw. Door diverse factoren, waaronder strengere regelgeving op het gebied van stikstofuitstoot, zijn er de afgelopen jaren maar weinig nieuwe sociale huurwoningen gebouwd. Het wordt daardoor steeds moeilijker om in Den Haag woonruimte te bieden aan statushouders, jonge stellen, studenten, mensen die onverwacht dakloos zijn geworden en ook Oekraïners die hier tijdelijk hun toevlucht zoeken.''
,,Zo kwam het college uiteindelijk tot het plan om in het oude Haga-complex een mix van verschillende groepen onderdak te verschaffen. In Utrecht, Amsterdam en op nog een paar plekken was zo'n gemengde opvang van groepen die elkaar positief beïnvloeden al vrij succesvol aan de gang. Een ambitieus plan, dat was het zeker, maar opgesteld in een sfeer van urgentie, optimisme en enthousiasme. Het zou prachtig zijn als het zou lukken. Daarom werd de druk om tot uitvoering van het plan over te gaan hoog gehouden. En ja... daarbij is helaas in communicatief opzicht niet alles gegaan zoals het moest. Daar hebben we wel van geleerd.''

Natuurvergunning

Inmiddels is er wel een deuk geslagen in het optimisme onder de plannenmakers.
De weerbarstige realiteit rond de vergunning-

Mondhygiënist
Roselique Meijer

Mondhygiënist Roselique Meijer
Distelvinkenplein 4
2566 GH Den Haag

06 28 25 77 52
info@mondhygienistroseliquemeijer.nl
www.mondhygienistroseliquemeijer.nl

Blijbouw Aannemersbedrijf

Blijbouw is een allround aannemersbedrijf en biedt u alle diensten aan onder één dak. Denk hierbij aan complete verbouwingen en of renovaties, uitbouwen, opbouwen, elektra, timmerwerken, badkamers, keukens, toiletten, schilderwerken, vloeren, daken, metselwerken en sloopwerkzaamheden. Kortom een allround aannemersbedrijf!

De huizen in de vogelwijk vallen onder het specialisme van Blijbouw. Renovaties en aanbouwen doen wij op dit moment het meest in de wijk. Wij weten precies wat wij tegen kunnen komen tijdens de werkzaamheden en kunnen er daarom ook rekening mee houden in het voortraject.

Tevens kiest u voor Blijbouw wanneer u op zoek bent naar een totaal leverancier. Wij delen de projecten op in stukken zodat er voor u meer overzicht ontstaat in de verbouwing. Stapsgewijs nemen wij u mee in de verschillende fases en zorgen wij dat de verbouwing een feestje wordt!
Ook het eigen personeel, 13 vakmannen in dienst op dit moment, kan een reden zijn om te kiezen voor Blijbouw. Elk met een eigen specialiteit maar vooral gericht op renovatie en uitbouw in het klassieke segment.

Zie onze website vol met foto's en referenties. Hier kunt u een indruk krijgen van onze manier van werken en de resultaten van ons werk.

De vijf pijlers van Blijbouw:
1. Betrouwbaarheid
2. Ontzorgen
3. Oplossingsgericht
4. Samenwerking
5. Tevredenheid

BlijBouw
Aannemersbedrijf

Blijbouw aannemersbedrijf
Stevinstraat 210
2687 EV Den Haag
www.blijbouw.nl
Info@blijbouw.nl
06-51915562

procedures die moeten worden doorlopen om het complex te kunnen verbouwen tot opvanglocatie heeft geleid tot een pas op de plaats. Michiel Ensink: ,,Die procedures werken nu eenmaal vertragend en als er bezwaarschriften worden ingediend, ben je er nog meer tijd aan kwijt. Dat is nu eenmaal een Nederlands fact of life. Het venijn zit vooral in de noodzakelijke natuurvergunning, waarbij streng wordt gekeken naar de stikstofuitstoot die een bouw- of verbouwingsproject teweeg brengt. We zitten hier immers vlakbij de beschermde natuurgebieden Westduinpark en Bosjes van Poot en het ecosysteem van de Haagse Beek.''

,,Vorig jaar december heeft de Raad van State een uitspraak gedaan die de zaak extra gecompliceerd maakt. Het zogeheten 'intern salderen' is niet meer toegestaan. Dat wil zeggen dat je de verwachte stikstofuitstoot van de verbouwing en tijdens het gebruik niet meer zomaar mag wegstrepen tegen de vroegere uitstoot uit de tijd toen het complex nog als ziekenhuis functioneerde. Het wordt dus een lastige hobbel met een onvoorspelbare uitkomst. Maar we doen ons stinkende best om die vergunning zo snel als mogelijk is binnen te krijgen. Want de huisvestingsnood onder de verschillende doelgroepen die we op het oog hebben blijft onverminderd hoog.''

Voor de winteropvang van daklozen, die voor het vierde achtereenvolgende jaar in de vleugel van het vroegere kinderziekenhuis wordt georganiseerd, is geen specifieke stikstofgerelateerde vergunning nodig, zegt Ensink. ,,Er wordt daar immers niets verbouwd. Op grond van de praktijk van de afgelopen jaren kan die opvang vanaf november aanstaande na eenzelfde vergunningsprocedure als voorheen dus gewoon doorgaan.''

Gemeentelijk projectleider Michiel Ensink erkent volmondig dat het plan ,,inderdaad ambitieus is en was.''

Ervaring bij het COA

Michiels handen jeuken om met de verbouwing te beginnen. Met een dergelijke klus – een oud gebouw geschikt maken als opvanglocatie – heeft hij al heel wat ervaring opgedaan. ,,Na mijn rechtenstudie heb ik tien jaar gewerkt bij het COA, het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers. Daar klom ik geleidelijk op tot Directeur Huisvesting. Rita Verdonk, die hier nu namens Hart voor Den Haag in de gemeenteraad zit, is destijds nog twee jaar mijn baas geweest. Zij was toen minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie. Ook daarna heb ik nog veel met verbouwingen te maken gehad, onder meer als directeur bij DUWO, de organisatie voor studentenhuisvesting, en als Hoofd Vastgoed bij de gemeente Haarlem.''

,,De hoofdmoot van de verbouwing in het Sportlaancomplex bestaat uit het aanbrengen van een flink aantal keukens, waar de bewoners zelf kunnen koken, en douche- en toiletruimten'', schetst de projectleider. ,,Een meevaller is dat de gebouwen al brandveilig zijn. Dat was natuurlijk al zo in de ziekenhuisperiode. Daar staat een tegenvaller tegenover, want op een aantal plekken zijn tussen de plafonds oude asbestplaten gevonden. Geen gevaarlijk asbest gelukkig; als je eraf blijft, is er niks aan de hand. Een dure asbestsanering is nu dus niet nodig. We hoeven niet het hele pand uit te pellen. Dat gaat pas gebeuren als het ziekenhuis over een jaar of zeven wordt verbouwd tot appartementencomplex. Nu kunnen we gewoon probleemloos om het asbest heen werken.''

CV-installatie

Wat wel een kostbaar karwei wordt, is volgens Ensink de vervanging van de twee ,,gigantische energievretende stookketels'' in het hoofdgebouw. ,,Die dateren nog uit de jaren zestig of zeventig. Er moet een moderne cv-installatie komen die zo min mogelijk CO_2 produceert. Daarmee boeken we dan een behoorlijke milieuwinst, die de natuurvergunning ten goede komt.''

,,De afgelopen jaren is voor de grote verbouwingsprojecten in Haagse opvanglocaties een Europese aanbestedingsprocedure doorlopen. Daarbij is een pool van aannemers geselecteerd die werkzaamheden in de opvanglocaties mogen uitvoeren. Inmiddels heeft de gemeente vier bouwbedrijven uit deze selectie gevraagd een concrete offerte uit te brengen voor de verbouwing van het Sportlaancomplex.''

,,Ik heb gemerkt dat veel mensen zich verbazen over de hoogte van de geraamde verbouwingskosten, zo'n 26 miljoen euro. Maar dat valt eigenlijk best mee als je kijkt naar de enorme omvang van het gebouwencomplex en de hoeveelheid aan werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd. Denk alleen al aan de aanleg van heel veel sanitaire ruimten en keukens en natuurlijk alle installaties die daarbij horen.''

Risicoanalyse

Tijdens het gesprek met de projectleider wordt elders in het land nog druk gewerkt aan de zogeheten risicoanalyse die de basis zal vormen van het Veiligheidsplan voor het toekomstige opvangcentrum. Drie kleine onderzoeksbureaus zijn daarmee bezig. ,,Ik ben echt heel benieuwd wat die risicoanalyse zal inhouden'', zegt hij. ,,Voor de gemeente is het uiterst belangrijk, omdat die analyse ook toegepast zou kunnen worden op toekomstige andere opvangplekken.''.

,,Ik vind het overigens wel erg jammer dat sommige tegenstanders van het project het afgelopen jaar voortdurend hebben getracht de beeldvorming negatief te beïnvloeden. Asielzoekers worden nogal eens neergezet als gelukszoekers of gevaarlijke lieden. De werkelijkheid is dat onder de asielzoekers veel gegoede middenstanders en hoger opgeleiden zitten die hun baan, bedrijf en bezittingen vanwege de onveilige en onleefbare situatie waarin ze verkeerden noodgedwongen achter hebben gelaten. Het klopt dat er helaas ook asielzoe-

kers zijn die voor problemen zorgen, maar dat zijn met name de zogeheten veilige-landers: meestal alleenstaande mannen die uit een veilig land komen waar ze het niet slecht hadden en puur op goed geluk hierheen zijn gereisd. Die mensen maken maar een heel kleine fractie van het totaal uit.''

Ook stoort Ensink zich aan het gerucht dat de gemeente Den Haag in financieel opzicht flink garen zou spinnen bij het opvangen van asielzoekers en statushouders. ,,Het COA - en dus eigenlijk het Rijk - betaalt de gemeente een behoorlijk bedrag aan huur en verbouwingskosten voor de opvang, dat is juist'', zegt hij. ,,Maar kijk eens hoeveel kosten daar tegenover staan, aan het draaiend houden van de opvang, aan politie-inzet, beveiliging, energiekosten, enzovoorts. Het opvangcentrum is beslist geen melkkoe hoor, en dat zal het niet worden ook.''

Verkiezingen

Sinds de vertraging in het opvangplan bekend werd, vat onder de critici van het project in toenemende mate de gedachte post dat het plan nooit zal worden gerealiseerd. Die veronderstelling stoelt op hun hoop dat na de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart de partij Hart voor Den Haag, tegenstander van het opvangplan zoals het er nu ligt, de lakens zal uitdelen.

De projectleider haalt er de schouders over op. ,,Net als bij veel andere factoren, zoals de vergunningprocedures, gaat het hier om knoppen waar ik niet aan kan draaien'', zegt hij berustend. ,,Maar Den Haag heeft nu eenmaal een aantal wettelijke opvangtaken waar je als gemeentebestuur niet onderuit kunt. Linksom of rechtsom moet er toch iets op dat vlak gebeuren. Voorlopig ga ik gewoon door met de voorbereidingen waar ik mee bezig was. En met plezier, zeg ik er nadrukkelijk bij. Ik ben weliswaar soms een ambtelijke Kop van Jut, maar ik vind het leuk om met mensen te werken en mensen te laten samenwerken. En niet te vergeten: ik vind het mooi om te werken voor de underdogs in de samenleving.''

Op 1 november gaat in de voormalige kinderziekenhuis-vleugel de winteropvang voor dak- en thuislozen weer van start. De locatie, die plaats biedt aan zo'n tachtig personen, is geopend tot 1 mei. Op 4 september organiseerde de gemeente in het pand een informatiebijeenkomst voor de buurt, waarbij onder meer werd uitgelegd welke maatregelen zijn genomen om overlast voor de omgeving tegen te gaan.

Onderzoek naar meningen in wijken over ziekenhuislocatie Sportlaan

Door Frank Rutten - *Lid Commissie Ziekenhuislocatie Sportlaan*

Studenten van de Haagse Hogeschool houden deze maand een diepgaand onderzoek naar de opvattingen die in het stadsdeel Segbroek leven over de ontwikkelingen rond het vroegere ziekenhuiscomplex aan de Sportlaan. Dit onderzoek vindt plaats op initiatief van wijkvereniging De Vogelwijk.

Het ruim 33.000 m² beslaande ziekenhuiscomplex met bijbehorende terreinen vanuit de lucht gezien.

Vanaf het moment dat duidelijk werd dat de gebouwen aan de Sportlaan 600 niet meer als ziekenhuis zouden worden gebruikt is er een veelzijdige discussie gaande over de bestemming van het complex. Na de aankoop door de gemeente eind 2023 en de gemeentelijke plannen voor tijdelijke en toekomstige invulling zijn die discussies geïntensiveerd.

Tijdens de laatstgehouden algemene ledenvergadering van de wijkvereniging op 13 mei is besloten een commissie in het leven te roepen om professioneel en onafhankelijk in beeld te brengen hoe bewoners van de wijken rond het complex denken over de beoogde tijdelijk invulling van de gebouwen en de toekomstige permanente woonbestemming van het terrein.

Onderzoeksmethodes

Deze commissie heeft inmiddels samen met de Haagse Hogeschool een plan opgesteld voor het maken van een analyse op grond van onderzoek onder bewoners en ondernemers van de Vogelwijk, Bomenbuurt en Bloemenbuurt.

Doel van het onderzoek is om een gedegen plaatje te maken van de opvattingen over het beoogde Opvangproject Sportlaan (gedurende maximaal zeven jaar onderdak bieden aan asielzoekers, statushouders, dakloze gezinnen, studenten en jonge GGZ-doorstromers) en de verwachtingen omtrent de permanente invulling van het terrein als woonlocatie.

Het onderzoeksplan voorziet in drie methodes om alles in kaart te brengen: deur-aan-deur enquêtes, dialoogtafels en een fotoanalyse van de omgeving. Bij de enquête zullen de studenten, die zich zullen legitimeren en soms worden begeleid door een buurtgenoot, een zestal vragen stellen. Deze vragen zijn zorgvuldig geformuleerd door wetenschappers van de Haagse Hogeschool. Het zal per bezocht huishouden hooguit tien minuten duren om de vragen te beantwoorden. Voor een representatief beeld wordt simpelweg de 'passermethode' toegepast, waarbij de passerpunt op het vroegere ziekenhuis wordt gezet en een cirkel door de drie genoemde buurten wordt getrokken. Zo wordt bepaald bij welke deuren zal worden aangebeld.

Bij de Dialoogtafels zullen op een nader bekend te maken locatie zowel ondernemers (o.a. winkeliers uit de Fahrenheitstraat) als bewoners aan het woord komen om knelpunten aan te kaarten waarvoor vervolgens een oplossing wordt gezocht. Ten slotte is er de fotoanalyse. Studenten en docenten gaan op stap om te kijken of er misschien in de omgeving van het complex aanpassingen kunnen worden gemaakt die kunnen bijdragen aan het oplossen van potentiële problemen.

Het is een grote en transparante exercitie die op poten is gezet. Er zullen ruim 120 studenten actief aan meedoen - maar er zijn ook vijf docenten en een handvol andere medewerkers van de Hogeschool bij betrokken. Verder doen tientallen vrijwilligers uit de drie wijken mee, alsmede ondernemers en natuurlijk de besturen van de bewonersorganisaties.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door een team van docenten en studenten van de Haagse Hogeschool.

Later dit najaar, waarschijnlijk in november, zullen de studenten en hun docenten de onderzoeksresultaten presenteren. Dichter bij dat moment wordt hier meer in detail over bericht.

Gedegen analyse

In een complexe samenleving is het niet mogelijk dat iedereen precies zijn of haar zin krijgt, maar het is wel belangrijk dat iedereen gehoord wordt. En hierbij gaat het niet om wie toevallig het woord kan voeren tijdens een publieke bijeenkomst, maar om een gedegen en verantwoorde analyse op grond van de opvattingen van een representatief aantal mensen uit de omgeving. Die analyse wordt door stevige professionals op een wetenschappelijk verantwoorde manier opgesteld. De commissie hoopt zeer dat op deze wijze goed in kaart wordt gebracht wat de echte knelpunten (zouden kunnen) zijn - en hoe die kunnen worden opgelost, zowel wat betreft de nabije toekomst als de bestemming van dit enorme complex op de langere termijn.

Voor meer informatie of vragen: e-mail naar *frankrutten80@gmail.com*

‘Appelloods’ blijft behouden

Door Dick van Rietschoten

De maand juli bracht goed nieuws voor degenen die zich hebben ingezet voor behoud van de voormalige Duitse militaire garage uit de bezettingsjaren aan de rand van de Bosjes van Poot. Het College van B en W besloot 300.000 euro beschikbaar te stellen voor het behoud van de loods, die na de oorlog onder meer als opslagplaats voor toneelgroep De Appel is gebruikt en de laatste jaren onderdak biedt aan theatergroep House of Rat. Voortzetting van die culturele functie is nu in elk geval gewaarborgd. Het bestuur van de wijkvereniging wil echter meer: de loods zou na renovatie ook een wijkgebonden functie moeten krijgen. Anderzijds wil de vereniging echter geen enkele financiële en juridische verantwoordelijkheid voor de loods dragen. De gemeente betwijfelt of dit allemaal haalbaar is.

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat veel mensen in het stadsdeel Segbroek, omwonenden van de loods, gemeenteraadsleden en vertegenwoordigers van culturele instellingen hechten aan behoud van de loods, zo schreef wethouder Saskia Bruines (Financiën, Cultuur en Economie) op 17 juli aan de gemeenteraad. De ‘minimale kosten’ voor behoud van de met achterstallig onderhoud kampende en met sloop bedreigde loods

bedragen volgens haar drie ton. Daarmee kan de levensduur van het bouwwerk in elk geval tien tot vijftien jaar worden verlengd, aldus de wethouder.

Vrees voor meer reuring

Vooralsnog kiest de gemeente alleen voor behoud van de loods ten behoeve van de huidige 'theaterfunctie'. David Geysen, artistiek leider van House of Rat, is daar dolblij mee want meer dan wie ook heeft hij de afgelopen jaren gestreden voor het handhaven van de loods. De wethouder reageert echter terughoudend op de plannen van de wijkvereniging om het bouwwerk een veel bredere functie te geven. Uit een onderzoek dat in opdracht van de wijkvereniging is uitgevoerd, kwam eerder dit jaar naar voren dat de loods heel goed kan worden verbouwd tot multifunctionele ontmoetingsruimte voor de wijk. Anderhalf jaar eerder al hadden enkele omwonenden Buurtcomité Behoud Bosjes van Poot opgericht. Zij vrezen voor veel meer reuring en overlast in het gebied als de loods een bredere functie zou krijgen.

Hindernissen

'Aanvullend op het behoud van de huidige culturele functie staat het de wijkvereniging vrij haar plannen verder uit te werken', aldus de wethouder in haar brief aan de gemeenteraad. 'Hierbij moet duidelijk worden of de plannen financieel en bouwtechnisch haalbaar zijn, hoe ze aansluiten bij de huidige functie en of er draagvlak voor is.' Bovendien liggen er volgens haar nog meer potentiële hindernissen, met name op het gebied van te verlenen vergunningen en het te wijzigen omgevingsplan (de nieuwe, bredere benaming voor een bestemmingsplan). De loods wordt bijvoorbeeld omgeven door beschermd Natura2000-gebied, waardoor volgens de wethouder 'het eventueel wijzigen van het omgevingsplan mogelijk wordt bemoeilijkt'.

Commissie Toekomst Appelloods

Ten slotte wijst de wethouder erop dat de gemeente 'niet over de middelen beschikt om een eventueel aanvullend initiatief van de wijkvereniging te ondersteunen'. De wijkvereniging zal dus zorg moeten dragen voor de overige benodigde middelen.

Op haar beurt heeft de wijkvereniging echter al nadrukkelijk aan de gemeente laten weten er absoluut niets voor te voelen de exploitatie van een mogelijk toekomstig multifunctioneel wijkgebouw op zich te nemen. De toekomst van de loods is daarmee dus vooralsnog in nevelen gehuld.

Het afgelopen voorjaar is in de wijk een *Commissie Toekomst Appelloods* in het leven geroepen, waarin alle belanghebbenden zitting hebben. Deze commissie zal dit najaar op verzoek van de gemeente laten weten hoe zij denkt tot een haalbaar toekomstplan voor de loods te kunnen komen.

Vogelwijkagenda

Zaterdag 13 september	15.00 – 22.00 uur: Vogelwijk Festival in en bij Westwood. Zie de festivalposters in dit blad.
Zondag 14 september	13.00 – 16.00: Open dag over activiteiten rond Sint Albaan kerk, Rietzangerlaan 2a.
Maandag 15 september	10.30 – 12.00 uur: Koffieochtend voor wijkbewoners in paviljoen tennispark Houtrust.
Woensdag 17 september	10.30 – 12.00 uur: Rondleiding Haags Stadsklooster. Max. aantal deelnemers: 20. Inschrijven via: *activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl*.
Woensdag 24 september	19.30 – 22.00 uur: Film bij Flip Petri. Deze keer *Bride Flight*. IJsvogelplein 2.
Maandag 29 september	10.30 – 12.00 uur: Koffieochtend voor wijkbewoners in paviljoen tennispark Houtrust.

SINDS 1922
ROOS
ijzerhandel

Goudenregenplein 50-53, Den Haag
Telefoon 070 - 360 360 7
www.roosijzerhandel.nl

• Brabantia • Sigma en De Vos verf
• Sanitair en elektra • Victorinox Zwitserse zakmessen

Al bijna 100 jaar het vertrouwde adres in de wijk!

Uw laatste wens.
Kolbi's eerste kans.

Uw nalatenschap maakt een wereld van verschil voor kinderen met een handicap in de armste delen van de wereld.

Vraag de gids aan op
lilianefonds.nl/nalaten

BOSOPTIEK
SINDS 1921

Thomsonlaan 40
T 070 345 06 65
www.bosoptiek.nl

Devilee
NVM MAKELAARS

SCHEVENINGSE MAKELAARS
voor regionaal onroerend goed

makelaars@devilee.nl
Telefoon 070 352 42 01
NVM
Prins Willemstraat 31
2584 HT Scheveningen

Verhuizen is nooit gemakkelijk, en brengt altijd heel wat rompslomp met zich mee. Wij weten dat, en helpen u graag bij het inrichten en decoreren van uw nieuwe thuis.

Deco Home van der Wallen is een 'full service' woninginrichter waar ouderwetse kwaliteit en service nog steeds heel belangrijk zijn. Gratis interieuradvies, persoonlijk advies en vakwerk. Dat zijn de pijlers van ons familiebedrijf.

Peter en Jetske van der Wallen staan voor u klaar om u te helpen met de keuze van de juiste kleur verf of behang. Maar ook om u te helpen de juiste keuze te maken als het gaat om zonwering, gordijnen of een nieuwe vloer.

Dankzij de uitgebreide collecties van alle bekende kwaliteitsmerken is een keuze makkelijk gemaakt; bij ons vindt u alles onder één dak! Tapijt, laminaat, houten vloeren, overgordijnen, vitrages en inbetweens, zonwering, verf en behang.

Wij stofferen ook uw trappen, naaien nog ambachtelijke lopers, zelfs uw oude maar zo geliefde meubels kunt u door ons opnieuw laten stofferen! Echt vakwerk voor ieder budget. Smaakvol, kleurrijk, en altijd van goede kwaliteit.

Een eigen team van schilders, behangers, stoffeerders en monteurs staat klaar om alles vakkundig af te werken.

We helpen graag met een planning, zodat u op de dag van verhuizing direct kunt genieten van uw nieuwe huis!

deco HOME
Van der Wallen
Fahrenheitstraat 620 - 2561 DL Den Haag
Tel.: 070 - 360 37 07 - www.decohomevanderwallen.nl

TIPS van de Activiteitencommissie Vogelwijk

Rondleiding in het Haagse stadsklooster 17 september

Op woensdagochtend 17 september wordt voor maximaal twintig Vogelwijkbewoners een rondleiding georganiseerd in het Haagse stadsklooster, dat verscholen ligt aan het Westeinde 101.

Het klooster bevindt zich in een voormalig landhuis uit de 18e eeuw. In 1861 vestigden de Broeders van Maastricht zich in het gebouw en richtten het in als klooster. De broeders namen onderwijstaken op zich. Tot nu toe hebben in totaal zo'n 750 broeders in het klooster gewoond. Nu woont er nog één: broeder Frans. Hij zal ons rondleiden door het complex, waar nu een woongemeenschap is gehuisvest.

Het Stadsklooster heeft een kapel, bezit een full swing keuken alsmede enkele zalen, die door een aantal migrantenkerken worden gebruikt. Iedere vrijdagavond serveert het Straatpastoraat hier er een driegangenmenu voor dak- en thuislozen. Daarnaast heeft dit complex ook nog een interessante kloostertuin.

Op woensdag 17 september begint de rondleiding in Westeinde 101 om 10.30 uur. Geef u snel op, want meer dan 20 personen kunnen niet mee. Gaarne inschrijven via *activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl*

Film bij Flip: 24 september

Vanaf dit najaar zullen er bij Flip Petri thuis aan het IJsvogelplein 2 weer geregeld interessante speelfilms worden vertoond. We beginnen dit filmseizoen met een Nederlandse rolprent uit 2008 van regisseur Ben Sombogaart: *Bride Flight*. In deze film wordt het verhaal verteld van de drie jonge bruiden Ada, Marjorie en Esther en de ongebonden, ambitieuze Frank. Ze ontmoeten elkaar tijdens de beroemde luchtrace van Londen naar Nieuw-Zeeland in 1953. Vol hoop en verwachting beginnen ze aan hun nieuwe leven. Ze weten dan nog niet dat door deze vlucht hun levens voor altijd verbonden zullen blijven. In de hoofdrollen o.a. Rutger Hauer, Pleunie Touw, Petra Laseur en Willeke van Ammelrooy.

Gaarne aanmelden via:
activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Een kleine bijdrage voor bier/wijn na afloop, ter plaatse te voldoen, wordt op prijs gesteld. Zoals altijd begint de Film bij Flip om 19.30 uur, IJsvogelplein 2.

Zing mee in het wijk-kerstkoor!

Op maandag 13 oktober beginnen we onder leiding van dirigente Marieke Stoel weer met de repetities van het Vogelwijk-kerstkoor. Locatie: de aula van de Heldringschool. Tijd: elke maandagavond 20.00-21:00 uur. We zingen drie- of vierstemmige kerstliedjes, vaak eeuwenoud, en na het zingen praten we tot 21:45 uur na met een hapje & drankje.

Halverwege december geven we zoals altijd weer sfeervolle optredens bij de Vogelwijk-kerstboom op de Mezenlaan, in woonzorgcentrum Duinhage en Parnassia Dorestad. Veel oud-koorleden doen weer mee, maar er is altijd plek voor nieuwe stemmen.

Meld je aan bij Marjan Scheeres:
marjanscheeres@gmail.com

Van de koorleden vragen we een eenmalige bijdrage van € 35,- plus 10,- voor de drankjes en hapjes na de repetities.

Voormalig ‘hofstalmeester’ Bert Wassenaar:

‘Mijn werk was gewoon m’n hobby’

Door Mischa Vos

Wie op zaterdag 5 juli door de Bosjes van Pex wandelde, kon zomaar onverwachts getuige zijn van een koninklijk moment. Prinses Beatrix was aanwezig bij het 60-jarig jubileum van de *Stichting Paardrijden Gehandicapten Den Haag* in de Madurodam Manege, dezelfde manege die zij als jonge prinses in december 1967 met haar echtgenoot Claus opende.

„Die jubileumviering was een prachtige bijeenkomst,” zegt Bert Wassenaar, voorzitter van de stichting die therapeutisch paardrijden mogelijk maakt voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking. „Natuurlijk was het heel bijzonder dat de prinses decennia later weer tijd wilde vrijmaken om hier te zijn. Vooral voor onze vrijwilligers was haar aanwezigheid een enorme opsteker!”

Het is bekend dat de voormalige koningin een voorliefde voor paarden heeft. Dat geldt evenzeer voor Bert, die vele ritten op het edele

dier met de oud-vorstin aflegde. Niet alleen te paard voor de Gouden Koets op Prinsjesdag, maar ook samen door duinen en over stranden. Bert was namelijk 25 jaar lang stalmeester van het Koninklijk Staldepartement en verantwoordelijk voor het vervoer van de leden van het Koninklijk Huis, de hofhouding en hun gasten. U kent ze wel, de donkerblauwe auto's met AA-kenteken, maar dus ook de rijtuigen en paarden.
Een kleine maand na het jubileum, op een wat regenachtige dag in augustus, ontmoeten we Bert op het terras van restaurant Pex. Met een cappuccino voor zich blikt hij terug op het feest in de Madurodam Manege. Ook spreken wij over zijn jeugd, zijn bijzondere loopbaan, zijn passie voor paarden en de stichting waarvoor hij zich al sinds 2002 inzet. ,,Het zou mooi zijn als iemand in de Vogelwijk dit leest en denkt: ik zou de stichting wel willen helpen met een donatie of als vrijwilliger."

Jongensjierren yn Fryslân

Berts wortels liggen in Friesland waar hij zijn z'n jongensjaren (*jongensjierren*) doorbracht. ,,Ik ben geboren in Leeuwarden en tot m'n tiende jaar heb ik daar gewoond. Daarna verhuisden we naar de zuidoosthoek van Friesland, in de omgeving van Wolvega, waar mijn vader een bakkerij begon.'' Het bakkersleven betekende vroeg opstaan en lange dagen. Ook Bert ontkwam er niet aan. ,,Als gezin draai je daarin mee. Aan het eind van de middag en 's avonds, als er van alles gemaakt was, moest er gewerkt worden. Daar stond je dan brood en koeken in te pakken."
Het paardrijden komt al snel ter sprake. Dat begon bij Bert vroeg: ,,Een vriendje van mij had een vader die boer was en pony's had, waar wij op mochten rijden. We gingen vaak de natuur in, heerlijke tochten maken door het bos. Je mocht toen nog overal rijden. Geen zadel, maar een dekentje waarop je zat. Eigenlijk de beste manier om het te leren."
Z'n paardenhobby werd intensiever en serieuzer toen Bert ging deelnemen aan streekwedstrijden van landelijke rijverenigingen. Het was zijn lust en zijn leven. ,,Van mijn tiende tot zeker mijn achttiende heb ik dagelijks gereden. De dagen dat ik níet op een paard zat, kan ik op één hand tellen!"

Beatrix en Claus op 4 december 1967 bij de opening van de manege (Collectie Nationaal Archief).

KMAR

,,In Heerenveen rondde ik de Pedagogische Academie af. Het idee was om in Friesland te blijven en voor de klas te gaan staan. Maar het was destijds heel moeilijk om een baan in het onderwijs te krijgen, iets wat vandaag de dag moeilijk te bevatten is." Bert werd 'gered' door de dienstplicht, die hem tijd gaf om na te denken over wat hij wilde. Het pakte positief uit: hij kreeg de smaak te pakken bij Defensie en wilde blijven. Dat lukte. En omdat hij zijn pedagogische opleiding had afgerond, kon hij instromen op een hoger niveau en beginnen aan de opleiding tot beroepsofficier aan de KMA in Breda.
Vier jaar later koos hij voor de Landmacht, voor de cavalerie, traditioneel verbonden met paarden. Drie jaar lang was hij actief in een tankbataljon in het Duitse Bergen-Hohne. ,,Het was de tijd van de Koude Oorlog, met oefeningen in de nabijheid van het IJzeren Gordijn."
Na zijn Duitse avontuur switchte Bert naar de

Ontvangst van oud-koningin prinses Beatrix bij de recente jubileumviering van de manege op 5 juli
(Foto: Patrick van Katwijk)

Koninklijke Marechaussee (KMAR) en volgde de Hogere Militaire Vorming om door te kunnen stromen naar de hogere officiersrangen. ,,Ik werd geplaatst op Schiphol, maar toen kwam er iets bijzonders op mijn pad: of ik stalmeester wilde worden aan het hof."

Koninklijke Stallen

Toenmalig stalmeester Hans van den Hout zou zijn functie neerleggen en benaderde Bert. ,,Hij kende mij via de Marechaussee en de paardenwereld. Hij belde me en zei: 'Mag ik jou voordragen als mijn opvolger?' Er waren drie kandidaten, maar na gesprekken met de grootmeester bleef ik over. Toen volgde een gesprek met koningin Beatrix op Huis ten Bosch. Dat alleen al vond ik bijzonder."

Lachend memoreert hij: ,,Ik weet nog goed dat ik toen al dacht: of ik het nu word of niet, een kop thee met de koningin, dat neemt niemand meer van mij af! Ik kreeg dezelfde dag nog te horen dat ik was gekozen. En of ik twee weken later al kon beginnen!"

De functie paste Bert als een jas. Hij is dan ook nooit meer weggegaan en leidde het Koninklijk Staldepartement 25 jaar lang, tot zijn pensioen in 2021, inmiddels dus onder koning Willem-Alexander. Een jaarlijks terugkerend hoogtepunt was Prinsjesdag, wanneer Bert te paard als commandant van de stoet met de Gouden Koets voor het staatshoofd uitreed. ,,Ik heb mijn functie altijd geweldig gevonden. Ik kreeg veel vrijheid om alles te regelen rondom het vervoer van de leden van het Koninklijk Huis, op het land, ter zee en in de lucht. En ik ben natuurlijk een paardenman, dus alles met de paarden vond ik mooi om te mogen doen. Je kunt wel zeggen dat mijn werk gewoon mijn hobby was."

Stichting Paardrijden Gehandicapten

Bert is sinds 2002 voorzitter van de Stichting

Paardrijden Gehandicapten. ,,Een voorganger van mij aan het hof was stalmeester Freek Bisschoff van Heemskerck, die ene mevrouw De Mol van Otterloo kende. Zij was als fysiotherapeute werkzaam in Engeland en kwam daar in aanraking met de therapeutische werking van paardrijden voor mensen met een handicap. Zij vond: dat moet ik ook in Nederland opzetten."
,,De daadkracht van deze dame was ongeëvenaard. Zij richtte in 1965 samen met Bisschoff van Heemskerck de Stichting Paardrijden Gehandicapten op en zou decennialang als secretaris de drijvende kracht zijn. Het begon klein, met twee groepjes van zes leerlingen op manege Berestein. Toen vanuit het Koninklijk Staldepartement hulp kon worden geboden, groeide het enthousiasme en ook het aantal deelnemers. Met hulp van velen is toen twee jaar later de manege Madurodam hier in de Bosjes van Pex gebouwd. De manege kreeg die naam omdat de Stichting Miniatuurstad Madurodam de financiële middelen schonk voor de bouw van het complex, dat vele maatwerkoplossingen biedt voor mensen met een lichamelijke beperking om het paard te kunnen bestijgen. Mevrouw De Mol van Otterloo vroeg mij in 2002 om voorzitter te worden."

Vrijwilligers gezocht

,,Het paardrijden is zowel voor kinderen als volwassenen met een beperking. Wij noemen ze de ruiters. Door de beweging van en de omgang met het paard gaan de ruiters zich beter voelen. Niet alleen fysiek, maar ook mentaal," legt Bert uit. Tegenwoordig heeft de manege zo'n 150 wekelijkse ruiters. ,,We hebben zelfs een wachtlijst," zegt hij. ,,Dat komt doordat we afhankelijk zijn van de capaciteit van onze vrijwilligers en instructeurs. Er zijn gemiddeld 125 vrijwilligers één of meer dagdelen per week actief. Dat moet ook wel, want soms lopen er bij één ruiter twee vrijwilligers naast om te helpen met balans en veiligheid." De manege werkt met stevige, betrouwbare paarden, zoals Haflingers en Fjorden. ,,Die zijn niet te groot, rustig van karakter en passen goed bij onze doelgroep."
De grote wens van het bestuur is duidelijk: meer vrijwilligers. ,,Voldoende vrijwilligers blijft de grootste zorg," zegt Bert. ,,We hebben veel trouwe vrijwillige medewerkers, maar we kunnen er nog veel meer gebruiken. Het is echt betekenisvol werk om mensen met een beperking deze ervaring te kunnen bieden." Daarnaast zijn er ook financiële uitdagingen, zoals vernieuwing van het dak dat aan vervanging toe is, waarvan de kosten zijn geraamd op € 50.000. Bert: ,,Daar zijn we nu voor aan het sparen."

Mocht u in de buurt vrijwilligerswerk willen verrichten, neem dan eens een kijkje op de website *www.madurodammanege.nl*. Daar is te zien voor welke momenten in de week er vrijwilligers worden gezocht. Ook sponsoring en donaties worden zeer gewaardeerd.

13 september 2025

Vogelwijk FEEST

Van 15.00 uur tot 22.00 uur

Locatie WESTWOOD

- Live muziek
- Sing-a-long
- Line dance
- Disco
- Workshops voor jong en oud
- Sport en spel
- Springkussen
- Foodtrucks
- Kraampjes met leuke, lekkere en mooie spullen

En meer.....

GRATIS toegang!

Disco

in de WESTWOOD bij zonsondergang!

Aanmelden
https://tinyurl.com/vogelwijk-feest

© van bruggen

PROGRAMMA

Vogelwijk

15.00 – 17.30 uur

Voor de kids:

- **Repair Kid** (doorlopend)
  Een vrolijke caravan vanwaar uit allerlei materialen komen waarmee kinderen lekker kunnen knutselen. Ook kunnen ze apparaten weer in elkaar zetten. Neem gerust je kapotte mixer mee.
- **Schminken voor de kids**
- **Let the games begin…**
  Sport en spel voor alle leeftijden, onder begeleiding van sportstudenten.
- **Springkussen**
- **Spellenplein**

Voor volwassenen:

Laat je handen met henna beschilderen. Mag ook voor kinderen natuurlijk.

- **Oppimpatelier**
  In het Oppimp Atelier kun je je eigen kleding oppimpen onder begeleiding van een Haagse kunstenaar zonder dat er een naaimachine aan te pas komt. Door iets op je kleding te naaien wat je dierbaar is of er iets op te stempelen, maak je je eigen T-shirt, broek of jurk leuker. Dus neem vooral je saaie jurk of tas mee!
- **Stoelmassages: 1 euro per minuut!** (gehele dag)

17.30 uur

- **Line Dancen!**
  Onder begeleiding van Scheveningse Kees gaan we met z'n allen dansen!

18.30 uur - 20.00 uur

- **Optreden Veronique Sodano Trio.**
  Zwoele jazzy muziek en als afsluiter lekkere meezingers!

19.00 uur

- **Disco voor de kids in de Westwood!**

20.00 uur

- **Disco voor iedereen**

Het terrein is rookvrij.

HAPPY-BOWL BY NICKSKOKEN

TOKO BALI MANDERA Indonesisch eethuisje & Catering

EETHUISJE VORK

Op het terrein kan je lekkere hapjes en drankjes kopen met pin.

© van bruggen

PERSONEN- EN FAMILIERECHT
gespecialiseerd in erfrecht / afwikkeling nalatenschappen

ONDERNEMINGSRECHT

ONROEREND GOED

van sprundel NOTARIAAT

Statenlaan 1
2582 GA Den Haag
070 306 04 57
www.notariaatvansprundel.nl

Informatiebijeenkomst over tramtraject Goudenregenstraat-Nieboerweg

Op **dinsdag 9 september** presenteren de gemeente en de HTM in wijkgebouw Eltheto (Azaleastraat naast de Bethlehemkerk) de voorlopige plannen voor herinrichting van het traject van lijn 12 in de Goudenregenstraat en op de Nieboerweg. Het is een informatieavond waarbij geïnteresseerden tussen 17.00 en 19.30 uur binnen kunnen lopen.

Zoals bekend is de herinrichting van delen van het tracé van lijn 12 nodig omdat er over een paar jaar bredere trams gaan rijden met een makkelijker instap voor mensen met een rollator of rolstoel. Ook de haltes moeten daarvoor worden aangepast. Met name in de Goudenregenstraat gaan de maatregelen gepaard met het fietsveiliger maken van de straat en het reduceren van de geluids- en trillingshinder. Over de maatregelen op het traject tussen Laan van Meerdervoort en Markenseplein (eindhalte) is langdurig gediscussieerd in een zogeheten klankbordgroep met vertegenwoordigers van de gemeente, de HTM, omwonenden en belangenorganisaties als de Fietsersbond.

In de Goudenregenstraat bleek niet genoeg ruimte om aan alle wensen en eisen te voldoen. In het voorlopig ontwerp dat nu voorligt, blijft parkeren aan beide kanten van de straat mogelijk, zij het in beperkte mate, en worden er fietsstroken aangelegd. De trambaan wordt iets verschoven.

Nieboerweg

De situatie op de Nieboerweg is wat minder complex omdat er wat meer ruimte is, er al fietsstroken liggen en de parkeerdruk lager is. Het is de bedoeling dat er twee zogenoemde ‘eilandhaltes’ in het midden van de weg worden aangelegd bij de kruising met de Sportlaan en bij de dr. Van Welylaan. Verder wordt op aandringen van een aantal Vogelwijkbewoners de veiligheid en oversteekbaarheid van de kruising Nieboerweg-Mezenlaan/Laan van Poot verbeterd.

Voor de Duivelandsestraat in Duindorp geldt eigenlijk hetzelfde als voor de Goudenregenstraat omdat de ruimte er beperkt is. Hier worden de trottoirs wat versmald, waardoor parkeren aan beide kanten mogelijk blijft en aparte fietsstroken kunnen worden aangelegd.

Tot ongeveer half oktober is er nog inspraak op het voorlopig ontwerp mogelijk.

Begin volgend jaar zal de gemeenteraad een definitieve keuze maken. Zoals het er nu naar uitziet, zullen de werkzaamheden pas in 2028 beginnen.

OH OH Waar in
DEN HAAG?

Wouter Kooijman maakt ‘raadselboek’ vol stadsjuweeltjes

‘Kijk vaker omhoog als je door Den Haag wandelt of fietst’

Door Dick van Rietschoten

Waar in Den Haag vind je een fraai groenkoperen kegelvormig daktorentje? En waar zie je een prachtige gevel waarin de tekst *Industrieschool voor Meisjes* is gebeiteld? Deze en nog 150 andere vragen – en antwoorden – zijn te vinden in het onlangs verschenen ‘fotoraadselboek’ *Oh Oh Waar in Den Haag*? Het is samengesteld door makelaar in bedrijfsvastgoed Wouter Kooijman, opgegroeid in de Vogelwijk. ,,Ik houd van mijn stad en wil graag laten zien hoeveel architectonische juweeltjes er zijn die door veel mensen niet worden opgemerkt.’’

Het bekende citaat van schrijver Louis Couperus *‘Zoo ik iets ben, ben ik een Hagenaar’* is Wouter Kooijman (54) naar eigen zeggen op het lijf geschreven. Toch stond zijn wieg niet in Den Haag. ,,Getogen wel, maar geboren… nee’’, lacht hij. ,,De eerste zeven jaar van mijn leven heb ik in het buitenland doorgebracht. M’n vader werkte bij Shell en verhuisde indertijd om de zoveel jaar naar een andere post op de aardbol. Als oudste van de drie kinderen in het gezin kwam ik ter wereld in een voorstadje van Londen. Mijn jongere broer werd geboren in Venezuela en mijn zus in Guatemala. In 1977 gingen we in Den Haag wonen, in de Vliegenvangerlaan. Tot een kleine drie jaar geleden woonde mijn moeder daar nog steeds. Sindsdien heeft ze een appartement in het complex Hellasduin.’’

Bevoorrecht

,,In de Vogelwijk heb ik een fantastische jeugd gehad’’, kijkt hij terug. ,,Pas later realiseerde ik me steeds meer hoe bevoorrecht ik ben geweest om daar op te mogen groeien. Voetballen sprak me nooit zo aan, dus ik ben geen lid geworden van HBS of Quick. Ik heb gehockeyd bij HDM.’’

Na de Nutsschool aan de Laan van Poot en het niet meer bestaande Nederlandsch Lyceum (in het Benoordenhout) volgde Wouter een opleiding tot laborant. ,,Dat was lekker dicht bij huis, in de Tesselsestraat in Duindorp. Het leek me aanvankelijk een leuke en interessante opleiding, maar gaandeweg vond ik er steeds minder aan. Chemisch-fysisch analist ben ik dus nooit geworden. Na m’n militaire diensttijd, in Bergen op Zoom en Vught, rolde ik de makelaardij in. Ik heb op verschillende kantoren gewerkt en ruim zes jaar geleden ben ik voor mezelf begonnen als makelaar in bedrijfshuisvesting. Ik houd kantoor aan huis op het Chrysantplein.’’

Architectonische details

Op de tuintafel waaraan we zitten te praten, ligt inmiddels het boek *Oh Oh Waar in Den Haag*? dat Wouter deze zomer in eigen beheer heeft uitgegeven. Het is een ‘fotoraadselboek’ waar de liefde voor Den Haag vanaf spat. ,,Toen ik net als zelfstandig makelaar was begonnen, wilde ik mezelf via sociale media als LinkedIn en Facebook een beetje promoten’’, legt hij uit. ,,Daarom begon ik Haagse fotoraadsels te maken. Ik fotografeerde mooie details van

allerlei gebouwen en plaatste elke week zo'n foto met daarbij de tekst 'Oh Oh waar in Den Haag is dit te vinden?' Bij elke volgende foto zette ik het antwoord op de voorgaande vraag. Ik kreeg daar hartstikke leuke reacties op, ook van collega's. Al gauw vond ik het wat te veel van het goede om elke week een nieuw raadsel te publiceren, dus voortaan deed ik het om de twee weken. En dat is nu nog steeds zo.''

,,Ik houd enorm van Den Haag en van de gevarieerde architectuur. Maar veel mensen zien alleen maar de grote lijnen. Er zijn heel veel gebouwen met prachtige architectonische details die niet of nauwelijks worden opgemerkt. Die juweeltjes breng ik in beeld. Ik zeg vaak tegen mensen: kijk eens wat vaker omhoog als je door de stad wandelt of fietst. Naar gevels, daken, raampartijen, kunstige versieringen. Dan ontdek je vaak schitterende elementen waar je altijd aan voorbij bent gegaan zonder er acht op te slaan. Daarom heb ik ook besloten om ruim 150 van mijn foto's samen te brengen in een boek. Leuk en leerzaam voor iedereen die hier woont.''

Witte de With

Wouter slaat het boek open bij afbeelding 103. Je ziet een levensgroot gevelkunstwerk van een man in zeventiende-eeuwse kledij die op een oude tram zit, als een kind op een hobbelpaard. Het is te vinden aan het begin van de Witte de Withstraat, vlakbij de hoek met de Zoutmanstraat. Het mannetje is de vroegere zeeheld naar wie de straat is vernoemd en die tram is een herinnering aan lijn 5 die tot 1963 door de straat reed op het traject Appelstraat-Prinsessegracht. Het werk is in 1989 gemaakt door de Haagse kunstenaar Aris de Bakker. ,,Dit is wel een heel opvallend object'', erkent Wouter, ,,maar toch zijn er mensen die het passeren zonder het waar te nemen.''

Het boek past volgens Wouter in het rijtje met creatieve typisch Haagse relatiegeschenken die hij de afgelopen jaren bedacht, zoals kaasplankjes die hij liet vervaardigen van een gekapte boom in het Haagse Bos. Het boek, dat natuurlijk ook de basis kan vormen voor een amusant Haags gezelschapsspel, is gedrukt in een voorlopige oplage van 1500 exemplaren en kost 27,50. Wouter: ,,Het is verkrijgbaar bij boekhandels zoals Paagman en Bruna, maar ook online via de website www.ohohwaarindenhaag.nl die studenten van ROC Mondriaan voor mij hebben gemaakt. En van elk verkocht boek gaat een euro naar het Ronald McDonaldhuis.''

Voorraad

Kan hij voorlopig nog vooruit met z'n raadsels? ,,O, zeker wel! Ik heb nog een aardige voorraad'', roept hij optimistisch uit. ,,En er komen nog steeds nieuwe bij. Ik cross voor m'n werk zowat dagelijks door de stad en

zodra mijn oog op iets bijzonders valt, maak ik er een foto van. Het wordt trouwens hoog tijd dat ik ook eens iets uit de Vogelwijk meepak, want gek genoeg heb ik daar nog niks van. Dat komt, denk ik, doordat ik als Vogelwijkjongen zo vertrouwd ben met bijvoorbeeld de tegeltableaus op de huizen aan de Kwartellaan, dat ik die details te vanzelfsprekend vind en niet meer als bijzonder beschouw. Ik moet er nog eens over nadenken.''

Tot slot: *Alle fotoraadsels, alle antwoorden plus extra achtergrondinformatie over de betreffende locaties zijn te vinden op de website*
www.wmkvastgoed.nl
onder het hoofdstuk OhOh...?

Straatfeest Papegaailaan

Op zaterdag 12 juli vierden de bewoners van de Papegaailaan hun jaarlijkse straatfeest. Ruim zestig laanbewoners, jong en oud, namen eraan deel. ,,We begonnen om een uur of vijf, het weer was uitstekend en we hadden tafels, banken en een barbecue klaargezet,'' vertelt laanbewoonster Yvonne Brouwer, die al vele jaren betrokken is bij de organisatie van het traditionele burenfestijn. ,,Het springkussen voor de kids stond aan de ene kant van de straat, en later arriveerde aan de andere kant een ijscoman. Een paar buurmannen bemanden de barbecue, waar we een uitgebreide keuze hadden: hamburgers, worsten, garnalen en maïskolven.''
,,Na het eten gingen we met enkele teams aan de pubquiz, zeer professioneel in elkaar gezet door een nieuwe buurman. Er waren dertig vragen, waaronder ook hilarische muziekkwesties. Het team *ValkParkiet* won en viel dus in de prijzen. Daarna kon de muziek wat harder en werd er gedanst, maar ook gesjoeld, waarbij jong en oud elkaar vonden. Tegen elven, toen de meeste feestgangers al naar bed waren, bleven er nog een paar gezellig rond het korfvuurtje plakken. Al met al was het opnieuw een zeer geslaagd feest!"

Vogelwijker Maurits is officieel klimaat-adviseur voor gemeente

In november 2024 is de adviescommissie *Haags Klimaatberaad* van start gegaan. Dit is een groep van zeventien Hagenaars die de gemeente voorziet van adviezen - zowel gevraagd als ongevraagd - bij het uitvoeren van het klimaatakkoord. Het Haags Klimaatakkoord, dat begin dit jaar door de gemeente werd gepresenteerd, is een plan waarin de gemeente samen met verschillende organisaties werkt aan het bereiken van een klimaatneutraal Den Haag in 2030. De Groenverleiders uit de Vogelwijk steunen dit initiatief van harte en gingen in gesprek met Vogelwijkbewoner en Klimaatberaad-lid Maurits van Berckel.

Hoe ben je lid geworden van het Klimaatberaad?

,,Vorig jaar plaatste de gemeente een vacature om mensen te werven die lid van het Klimaatberaad wilden worden. Ik ben al heel wat jaren werkzaam bij Gispen, op het snijvlak van maatschappelijk en verantwoord ondernemen en duurzaamheid. De kennis die ik in die functie heb opgedaan wilde ik graag delen in een niet-commerciële omgeving. Op de vacature kwamen zo'n 250 reacties binnen en na een stevige procedure kwam ik als een van de adviseurs uit de bus. Een eer en vooral ontzettend leuk om te doen. De gemeente heeft een heel divers team samengesteld van verschillende leeftijden, achtergronden en expertise. Een mooie mix van mensen die onze stad vertegenwoordigen."

Jullie zijn pas sinds november vorig jaar actief, maar hebben jullie desondanks al mijlpalen bereikt?

,,Jazeker! Onze website is live gegaan – *www.haagsklimaatberaad.nl* – en we hebben onze eerste twee adviezen al ingediend. Kortom: we hebben een vliegende start ge-

maakt. We zien elkaar ongeveer maandelijks in de volledige samenstelling van de commissie en werken daarnaast veel met elkaar samen in kleinere werkgroepen. Al met al is het behoorlijk tijdsintensief, maar iedereen werkt hier uit volle overtuiging en met veel enthousiasme aan mee."

Wanneer is het Klimaatberaad voor jou een succes?
,,Als we er samen met de gemeente en met bewoners in slagen om impactvolle stappen te zetten op het gebied van verduurzaming. Kleine initiatieven doen ertoe, maar we zullen ook echt grote plannen moeten omzetten in de praktijk om het verschil te gaan en blijven maken op het gebied van klimaat en energietransitie."

Hoe kunnen wijkbewoners jou en het Klimaatberaad een handje helpen?
,,We zijn altijd op zoek naar nieuwe onderwerpen en ideeën voor een klimaatneutrale stad. Van groot en conceptueel tot praktisch en klein. We werken daarbij samen met duurzame initiatieven, zoals Vogelwijk Energiek, maar ook losse ideeën vanuit de bewoners zijn welkom.
Kortom: loop je ergens tegenaan of heb je een suggestie om iets beter te doen? Stuur me dan vooral een mailtje via:
mauritshaagsklimaatberaad@outlook.com

Mooi vervolg Groendakactie

In navolging van onze succesvolle Groendakactie vorig jaar kunnen alle deelnemers uit de Vogelwijk dit najaar gebruik maken van een voordelige onderhoudsactie. In samenwerking met het bedrijf Groendakspecialist bieden de Groenverleiders 20% korting aan op een onderhoudsbeurt, zodat we de daken zo lang mogelijk gezond en groen kunnen houden. Het onderhoud bestaat onder andere uit onkruid wieden, grindranden nalopen, maaien, bemesten, kale plekken bijzaaien en het controleren van de afvoeren om verstoppingen tegen te gaan. Deelnemers aan de Groendakactie hebben al persoonlijk bericht ontvangen.
Heb je de mail gemist of heb je vragen? Neem dan contact met ons op via *groendak@vogelwijkenergiek.nl*

De Groenverleiders weten raad

Hoe maak je je tuin winterklaar? En met welk voer doe je je tuinvogels het meeste plezier? We beginnen in het komende nummer van dit blad een nieuwe rubriek *'De Groenverleiders weten raad'*. Hierin geven wij samen met experts antwoord op vragen van wijkbewoners over alles wat te maken heeft met de natuur rond het huis. Heb je een vraag? Mail ons via *groenverleidersvogelwijk@gmail.com* en wij gaan op zoek naar het antwoord. Neem trouwens ook eens een kijkje op de 'groenpagina' van Vogelwijk Energiek: *www.vogelwijkenergiek.nl/groen*

Over de Groenverleiders

De **Groenverleiders Vogelwijk** (Bernadette, Britta, Dick, Eva en Simone) zetten zich in voor het vergroenen en verduurzamen van onze mooie tuinstadwijk.

Heb je een goed groen idee of wil je meer weten over wat we doen?
Je bereikt ons via: *groenverleidersvogelwijk@gmail.com* of neem een kijkje op de nieuwe website: *www.vogelwijkenergiek.nl/groen*

Bewoners maken al veel werk van duurzaam & groen in de wijk

Door Erwin Mulders

Afgelopen zomer hield Vogelwijk Energiek een enquête om de wensen en voortgang op het gebied van duurzaamheid en groen in de Vogelwijk te peilen. Meer dan 100 mensen vulden de vragenlijst in.

Warmtepomp rukt op

Vloerisolatie is de meest genomen maatregel, gevolgd door zonnepanelen, dakisolatie en geisoleerd glas. Ruim de helft van de respondenten verwarmt niet alle ruimten of zet de thermostaat lager. Bijna 40% van de deelnemers heeft al een warmtepomp, meestal hybride met gas als back-up. Meer dan 40% kookt op inductie. Ongeveer twee derde van de deelnemers maakt zich geen zorgen over uitval van elektriciteit door de toenemende druk van vraag en aanbod op het elektriciteitsnet. Een derde vreest op piekdagen dus wel voor tekorten aan stroom voor de warmtepomp of uitval van de zonnepanelen.

De meeste deelnemers vinden het ruimtegebruik in de Vogelwijk goed zoals het is. Een derde ziet graag meer ruimte voor fietsers en wandelaars. De vraag naar autobezit is door alle deelnemers ingevuld. Bijna een derde van de deelnemers aan de enquête heeft zelf al een elektrische auto. Twintig deelnemers overwegen een brandstofauto te vervangen door een elektrische en 25% van de deelnemers wil zijn brandstofauto niet kwijt. Er is beperkt interesse voor autodelen: 10%.

Verdeling Energie Klasse - 2022

3.109 Verblijfsobjecten
3.575 Woningequivalenten

Verdeling Energie Klasse - 2022 van verblijfsobjecten

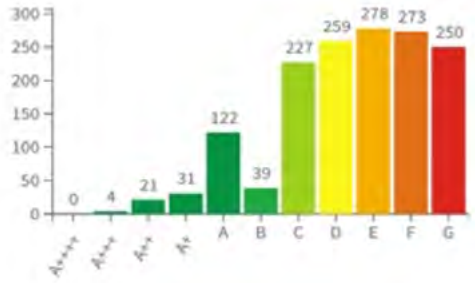

Energielabels in de wijk

Collectieve energiehub

Op de vraag of bewoners al bezig zijn om hun tuinen klimaat-adaptief in te richten, bleek dat een kleine minderheid daar *niet* mee bezig is (15%). Een grote meerderheid is bewust bezig met biodiversiteit (bomen, struiken, minder gifgebruik, inheemse planten, vogel-, insecten- en egelhuisjes, vijvers) en met zui-

niger waterverbruik (stenen uit de tuin, regentonnen en groendaken).
Op de vraag naar een mogelijk nieuw icoonproject van Vogelwijk Energiek, na de wind- en zonneprojecten uit het verleden, ging de grootste belangstelling uit naar het ontwikkelen van een collectieve *energiehub* (mini-warmtenet met buren) of buurtbatterij in de wijk. Een derde van de deelnemers koos voor het vergroten van elektrische deelinitiatieven in de wijk en/of een ijsvogelbroedmuur.
De uitkomsten van de enquête staan op onze website en helpen Vogelwijk Energiek om scherpere focus te kiezen binnen lopende en voor nieuwe initiatieven.
Wil je meedoen om de wijk verder te verduurzamen, neem dan contact met ons op via *info@vogelwijkenergiek.nl*

Gefeliciteerd!

Drie deelnemers aan de enquête wonnen een prijs, een vogelfeeder, een insectenhotel en een speciaal advies op maat met enkele gratis materialen. Op de foto winnaars Henny en Thea Bouman van het Haanplein met op de voorgrond Dick Tielrooij die namens Vogelwijk Energiek de prijs kwam uitreiken. Henny en Thea, die een gratis energieadvies op maat krijgen van twee energiecoaches uit de wijk, hebben al belangrijke maatregelen genomen met spouwmuurisolatie, centrale ventilatie en een hybride warmtepomp en zonnepanelen. Toch vonden we in het gesprek mooie verbeterkansen om het huis nog comfortabeler te maken en meer energie te besparen.

Wilt u ook een energiecoach uit de wijk op bezoek? Stuur een mail naar *info@vogelwijkenergiek.nl*

KortOm

Korte berichten en aankondiging van evenementen in de buurt

Muziekavond Franse chansons verschoven naar 26 september

Het muzikale feestje rond de officiële presentatie van de cd *En Voyage* met Franse chansons van Vogelwijkbewoner Frank Panhuyzen (artiestennaam: François Guiton) vindt plaats op **vrijdagavond 26 september** in Restaurant Pex. In de vorige editie van dit blad stond een uitgebreid interview met de chansonnier, waarin werd aangekondigd dat zijn cd op de 25ste ten doop zou worden gehouden. Toen het blad net was gedrukt, werd bekend dat het feest een dag later zal plaatsvinden.

In het restaurant, gelegen in de Bosjes van Pex, staat de hele avond in het teken van Franse muziek, dus liefhebbers hiervan kunnen hun hart ophalen. Zie bijgaande aankondiging. Franse wijn en lekkere hapjes completeren het geheel. Het is aan te bevelen om via het scannen van de QR-code op de poster tickets te bestellen.

De toegangsprijs bedraagt 15 euro per persoon, maar als je voor twee of meer mensen tickets reserveert, worden er aanzienlijke kortingen toegepast. Bovendien ontvangt elke bezoeker een cd. De inloop van de avond is vanaf 19.00 uur. Het muzikale programma begint om 20.00 uur.

Wie gaat de maandelijkse Vogelwijk-diners vanaf volgend jaar organiseren?

Al vele jaren vormt het maandelijkse Vogelwijkdiner een warm moment van ontmoeting voor zestigplussers uit de wijk. De Vogelwijk Dinerclub komt elke laatste maandag van de maand in een horecagelegenheid in de omgeving bijeen voor een apéritief en een maaltijd, meestal een driegangenmenu. Samen eten, bijpraten en genieten van een gezellige avond: het is telkens weer een waardevolle traditie.

De huidige organisatoren, Hedy de Munk en Edith Haasbroek, hebben dit evenement jarenlang met veel plezier en toewijding georganiseerd. Maar eind november stoppen ze ermee. Daarom zijn ze op zoek naar één of meerdere Vogelwijkbewoners die het stokje willen overnemen. Mensen met hart voor lekker eten, oog voor verbinding en een vleugje organisatietalent.

De taken bestaan onder meer uit het uitkiezen en reserveren van de locatie, het afstemmen van het menu met de cateraar, het verzenden van uitnodigingen en het ontvangen van de gasten op de avond zelf. Uiteraard is er ruimte om het op uw eigen manier in te vullen.

Kandidaten worden desgewenst ingewerkt.
Wilt u bijdragen aan deze waardevolle ontmoetingen en helpen de traditie voort te zetten? Neem dan per e-mail contact op voor meer informatie, ook als u twijfelt of het wel iets voor u is.
E-mail Edith Haasbroek:
edith.haasbroek@gmail.com
E-mail Hedy de Munk:
hmdemunk@gmail.com

Geslaagde reanimatiecursus

De reanimatiecursussen die in mei zijn gehouden in de basisschool De Parkiet waren (opnieuw) een groot succes. De opkomst was flink: in totaal namen 92 wijkbewoners aan de cursus deel. Maar liefst 54 van hen volgden de cursus voor de eerste keer. De overigen deden een opfriscursus.
De cursus werd zoals gewoonlijk georganiseerd door de Werkgroep AED Vogelwijk, die zich al jaren inzet voor een goed georganiseerde en toegankelijke reanimatie- en AED-instructie binnen onze wijkgemeenschap. De werkgroep heeft onlangs versterking gekregen in de persoon van Riwka del Canho, kinderarts in het Maaslandziekenhuis in Rotterdam. Zij zal de plaats innemen van Han Mulder, die sinds de oprichting lid is van de werkgroep. Han heeft aangekondigd dat hij begin volgend jaar met zijn werkzaamheden voor de AED-werkgroep zal stoppen.
De volgende reanimatiecursus staat gepland voor april volgend jaar. Informatie over aanmelding en exacte data volgt te zijner tijd in dit blad en via de sociale media.

Cursussen kunstgeschiedenis

Op 17 en 18 september gaan in het gebouw *Ken U Zelven* aan de Laan van Poot 292 twee cursussen Kunstgeschiedenis van start die tien weken lang worden verzorgd door kunsthistoricus Alexandra Oostdijk. Op woensdag 17 september om 10.00 uur begint de cursus *Middeleeuwen* en op donderdag 18 september om 10.00 uur de cursus *Kunstenaressen door de eeuwen heen*. Elke module duurt twee uur.
De cursus Middeleeuwen (kosten: 185 euro) schetst de ontwikkeling van de kunst en kunstnijverheid in Europa (en soms ook daarbuiten) vanaf het vroege Christendom tot en met het begin van de 15de eeuw. Aan bod komt onder meer Keltische kunst, Merovingische en Karolingische kunst, maar ook de tijd van de hertogen van Bourgondië.
In de cursus Kunstenaressen (eveneens 185 euro) komen belangrijke vrouwelijke kunstenaars aan bod, die in hun eigen tijd vaak heel beroemd waren. Voorbeelden zijn Hildegard von Bingen, Sofonisba Anguissola, Rachel Ruysch, Camille Claudel en vele anderen. Ook komen hun mannelijke collega's aan bod door wie zij werden beïnvloed en die zij op hun beurt beïnvloedden.

Beeldhouwster Camille Claudel

Voor aanmelding of meer informatie: stuur een e-mail naar
wijzerinkunst@gmail.com
of bel 06-23126088.
Nadere informatie is ook te vinden op de website *www.wijzerinkunstgeschiedenis.nl*

BLOEIENDE STEM

Durf je stem te laten horen!
Door zingen win je aan gezondheid & zelfvertrouwen

Alleen het verlangen om te zingen is genoeg.

- *Zangles*
- *Koren*
- *Zangvakanties*
- *Mantra zingen*
- *Stembevrijding*

BLOEMENBUURT
www.bloeiendestem.nl ***06.12424776***

MARE UITVAARTBEGELEIDING

Bel bij overlijden of een vrijblijvende kennismaking:
070 - 21 44 369 (dag en nacht)

www.mareuitvaartbegeleiding.nl

Henri de Jong
TUINEN
ONTWERP & UITVOERING
ONDERHOUD

Sinds 1982 met zorg en passie in de Vogelwijk actief

06 533 60 429 • INFO@HENRIDEJONG.NL

DE PASFOTO SPECIALIST

●Paspoort●ID-kaart●Rijbewijs●Visa●Museumkaart
●Sollicitatie●OV-chipkaart●Bedrijfspas●of zomaar!

OOK VOOR DE ONLINE VERLENGING VAN UW RIJBEWIJS!

RDW erkend

IN ALLE FORMATEN

RINGFOTOFOCUS.nl Thomsonlaan 96 | 2565 JE | Den Haag | 070-3638398

Vervolg

Open dag en presentatie activiteiten rond Sint Albaan in Rietzangerlaan

Op zondag 14 september vanaf 13.30 uur wordt in de tuin van de Sint-Albaankerk (Rietzangerlaan 2) een presentatie gegeven van de activiteiten die het komende seizoen in de koffiezaal naast de kerk zullen plaatsvinden, zoals Yoga, Pilates, Filosofie, Theosofie, Intuïtieve Ontwikkeling en de School voor Innerlijk Weten. Het is ook mogelijk de kerk te bezichtigen.
Er zijn korte workshops mantrazang met organist Nick en Sacred Dance met Marleen van der Zee. Bezoekers kunnen ook meewandelen met Frank Tuinstra langs geneeskrachtige planten in de kerktuin. Bovendien is er een introductie op de cursus 'Waar kom ik vandaan?' door Gert Jan van der Steen.
Er is koffie en thee en het wordt op prijs gesteld als bezoekers iets lekkers meenemen.
Een van de eerste activiteiten van het seizoen is een Georgisch concert en een workshop polyfone zang onder leiding van Joke van der Weide en de Georgische Ketevan Saghinadze op zondag 21 september om 15.00 uur. Ketevan heeft nummers gecomponeerd met teksten in de zeldzame Svan-taal. Ze begeleidt zichzelf op de panduri, een Georgisch snaarinstrument. Toegang: 20 euro (kinderen 10 euro).

Woonzorgcentrum Uitzicht zoekt flexibele vrijwilligers

Voor het begeleiden van bewoners bij verschillende activiteiten is Florence Woonzorgcentrum Uitzicht aan de Zonnebloemstraat op zoek naar vrijwilligers die een paar keer per maand hierbij kunnen helpen. De activiteiten zijn in de ochtend tussen 10.00 en 11.30/12.00 en in de middag tussen 13.00 en 15.00, op wisselende dagen.
Het gaat om activiteiten op gebied van creativiteit, bakken, muziek, dansen, bingo, borrelen, wandelen en bewegen.
Per maand wordt er een overzicht van alle geplande activiteiten gemaakt, waarop vrijwilligers kunnen inschrijven, passend bij de eigen beschikbaarheid en agenda.
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Monique Koene, coördinator informele zorg. Telefoon: 06-39850527. E-mail: *monique.koene-utz@florence.nl*

Barok-concert op 28 september in Familiekerk Kamperfoeliestraat

In de Familiekerk aan de Kamperfoeliestraat 279 vindt op zondag 28 september om 15.00 uur een concert met vocale en instrumentale barokmuziek plaats onder de titel *If Music Be The Food of Life*. Het programma, uitgevoerd door ensemble Concerto Valiante, biedt een sfeervolle muzikale reis door de barok, met werken van Purcell, Händel en Lanzetti met tenor Felipe Gallegos Carlos, violisten Eriko Nagayama en Ajda Porenta, celliste Héloïse Godefroi en klavecinist Leonardo Valiante.
Toegangskaarten: aan de deur € 22,00. In de voorverkoop: € 18,00 (senioren € 15 en studenten € 10) via *www.concertovaliante@ziggo.nl*. Telefonisch: 06-23867050

Maak kennis met judo tijdens Open Dag zaterdag 4 oktober

De bloeiende Judoclub Paddepad, bijna 25 jaar geleden opgericht door onder anderen Vogelwijkbewoner Jan van den Bos, houdt op zaterdag 4 oktober een Open Dag om jong en oud met judo te laten kennismaken. Deze informatieve bijeenkomst vindt plaats in de sportzaal achter de Montessorischool aan de Laan van Poot 353B tussen 11.00 en 15.00 uur.
De club, die zo'n 180 leden telt, heeft altijd onderdak gehad in de school voor speciaal on-

KOOKABURRA
BEACH

Waan je in ultieme beachsfeer bij Kookaburra Beach, met een geheel vernieuwde look & feel! Kom tot rust, dineer in ons beachrestaurant of vier jouw feestje op het meest unieke stukje strand van het Zuiderstrand.

See you at Kooka!

Events@kookaburrabeach.nl
www.kookaburrabeach.nl
Strandslag 9 - Vogelwijk
@kookaburra_beach

Wat moet er gebeuren in de Vogelwijk?

VVD De Haagse VVD

Wij zijn benieuwd: wat moet er in 2025 gebeuren in de Vogelwijk? Uw ideeen en wensen zijn heel belangrijk. Samen kunnen we van de Vogelwijk een nog fijnere plek maken om te wonen.

Scan de QR-code en praat mee

Caroline Peeck
caroline.peeck@denhaag.nl

SEGBROEK
UITVAART.NL

Vertrouwd en Dichtbij

Begrafenis
Crematie
Wensenregistratie

070-3625961
Dag en Nacht Bereikbaar

Stadhoudersplantsoen 68
2517 SG Den Haag

Vel Fysio

Fysiotherapie & Manueel therapie

Dieet- & Leefstijlbegeleiding

Distelvinkenplein 12
2566 GH Den Haag
070-3655616
info@velfysio.nl

KortOm

derwijs aan het Paddepad (bij het veldje aan de De Savornin Lohmanlaan) maar dat is het eerstkomende jaar niet meer mogelijk omdat de school wordt gerenoveerd. Het 'hoofdkwartier' van Judoclub Paddepad is daarom tijdelijk de genoemde sportzaal aan de Laan van Poot.
Kom een kijkje nemen bij de open dag en leer wat de mogelijkheden zijn, zowel voor jongeren (jongens en meisjes vanaf 4 jaar zijn al welkom als lid) als ouderen. De club heeft zelfs een aantal actieve judo'ers die de zestig al zijn gepasseerd. Bovendien organiseert de club voor ouders van de jonge leerlingen geregeld introductiecursussen om zelf te ervaren wat het is om te judoën.

Zet uw oude Windows-computer gratis over naar Linux-systeem

Op 14 oktober stopt Microsoft met gratis beveiligingsupdates voor het besturingssysteem Windows 10. Daarna wordt de computer van mensen die nog met dat systeem werken kwetsbaar voor hackers en ongeschikt voor veilig internetbankieren of het opslaan van belangrijke gegevens. Voor degenen die geen nieuwe pc willen kopen is er echter een oplossing: overstappen naar het veilige en gebruiksvriendelijke systeem Linux.
Een aantal vrijwilligers uit het stadsdeel Segbroek heeft het initiatief genomen om hierbij geheel gratis te helpen. Er komt een informatiebijeenkomst waarin je kennismaakt met Linux en daarna helpen de vrijwilligers om Linux op je computer te installeren. Data en locaties worden binnenkort bekendgemaakt.
Meld u aan via onderstaande QR-code:

Als dat niet lukt, typ dan het volgende webadres in: *https://citrine-lang.org/opensourcedenhaag*

4 oktober: Dierenverwendag

Vandaag voeren wij uit naam van dierenliefde
het ene dier op aan het andere

runderhart, eendagskuikens, soepbotten
vissenkoppen, zalmmootjes voor hond en poes

partijdig maakten we ooit de keuze
enkele diersoorten te laten inburgeren

ook al verharen onze stoelen, scheuren de
gordijnen, lopen we met zakjes drollen

op straat, teisteren onze oren door geblaf
en voortdurend gevraag om aandacht

vol vertedering geven wij blikken konijn
zalm, tonijn of vers van slagerij en viskraam

niets nieuws onder de zon, het verwennen van
de een is het opdienen van de ander

maar geen hond of kat trekt dit zich aan.

Olga Millenaar

Kwettertjes

KAMER TE HUUR GEZOCHT - Wie heeft er een kamer te huur voor een sportieve student uit Zutphen die aan de Haagse Hogeschool de opleiding finance & control gaat beginnen? Een mailtje is heel welkom via *hansjfs@hotmail.com*

HUISH. HULP - Mijn aardige, betrouwbare en hardwerkende hulp heeft nog uurtjes over om u te helpen met o.a. schoonmaakwerk. U kunt haar bereiken op 06 48283244. Voor referenties kunt u bellen met Hillegien Ploeger: 0617740807.

TE KOOP - Compacte roeitrainer Virtufit Row 1.0. met display, ideaal voor kleine ruimten. Vorig jaar gekocht, paar keer gebruikt. Prijs: 120 euro. Bel of sms 06-13704842.

In de Brievenbus

Reacties en meningen van leden

Vogelmoord in de Vogelwijk

Een van de koolmeesjes die zijn geboren in een nestkastje in onze tuin aan de Nachtegaallaan is in juli gegrepen door een kat die géén halsbandje met belletjes om had, en dus muisstil, ongehoord en ongezien vanuit de heg kon toeslaan. De kat in kwestie (zwart, met witte sokjes) sprintte weg met de betreurde koolmees in z'n bekje.

De nabestaanden van de koolmezenfamilie zitten inmiddels weer veilig in hun voederkooitje, maar voor dit kleintje was het te laat. Onze eigen kat, voorzien van een halsband met belletjes, chip én penning, zat op het moment van de moord braaf binnen, terwijl de 'belloze' katten door de tuin struinden - en dat nog altijd doen.

Daarom een dringend verzoek: hebt u een kat, voorzie die dan van een halsband met belletjes én een penning van de NDG (Nederlandse Databank Gezelschapsdieren) met o.a. uw telefoonnummer erop. Bij de NDG wordt ook de chip van de kat geregistreerd, wat essentieel is bij calamiteiten.

Dus katteneigenaren in de Vogelwijk: haast u zo spoedig mogelijk naar de dierenwinkel en bindt uw kat de bel aan!

Elisabeth Koekman

Vernieuwing gasleidingen

In de Nachtegaallaan zijn de afgelopen maand nieuwe gasleidingen gelegd ter vervanging van de circa veertig à vijftig jaar oude leidingen van zogeheten grijs gietijzer. Sinds de zware gasexplosie die in januari 2019 in de Jan van der Heijdenstraat enkele woonhuizen wegvaagde als gevolg van een scheur in een oude leiding, besloot netbeheerder Stedin om in heel de stad versneld de verouderde gietijzeren gasleidingen te vernieuwen. In de Vogelwijk is dat de afgelopen jaren op een aantal plaatsen al gebeurd. De komende drie jaar zullen nog meer Vogelwijklanen aan de beurt komen.

Op de website van Stedin is na enig zoeken te vonden waar in de wijk nog vervanging zal plaatsvinden. Typ op deze website als zoekwoord in: *gasvervangingsdata*.

Nuttige adressen & telefoonnummers

Politie

Alarmnummer bij acute nood, levensgevaar of brand: 112

Algemeen politienummer: 0900-8844

Politiebureau Segbroek, Fahrenheitstraat 192.
Geopend van 08.00 tot 18.00 uur.
Wijkagent: Chiel Lentz.
Tel. 0900 - 8844 (vraag naar Bureau Segbroek Den Haag).
e-mail: chiel.lentz@politie.nl
Werkdagen: ma, di, do, vr en vaak in weekends.

Buurtveiligheid
Hebt u informatie of wilt u informatie over de (on)veiligheid in de wijk, neem dan contact op met het buurtveiligheidsplatform 112Vogelwijk, e-mail: 112vogelwijk@vogelwijkdenhaag.nl

Brandweer:

Bij brand: 112
In alle andere gevallen: (070) 362 11 50
Post Loosduinen/Segbroek tijdens kantooruren: (070) 359 15 11

Doktersnachtdienst
tel. (070) 346 96 69

Werkgroep AED Vogelwijk
aedvogelwijk@gmail.com, tel. 06 53414041

Stadsdeelkantoor Segbroek
Fahrenheitstraat 190, tel.(070) 14070.
Directeur: Daniel van Drunen, email: daniel.vandrunen@denhaag.nl
Openingstijden: Alleen op afspraak (via www.denhaag.nl onder 'Contact').
Het stadsdeelkantoor is van maandag t/m vrijdag geopend van 08.30 tot 16.30 uur. Voor paspoorten en rijbewijzen moet u naar stadsdeelkantoor Centrum of Escamp.

Dierenambulance Den Haag
tel. (070) 328 28 28

Klachtentelefoon gemeente
Tel. 14070

Informatie over het duingebied
Eric Wisse
tel. 06 - 30 19 88 94

WIJKOUDERENWERK

Segbroek / Vogelwijk

Hulp voor zelfstandig wonende ouderen

Burenhulp Segbroek/Vogelwijk
Tel. (070) 3364716 (voor vraag en aanbod).

Ouderenconsulent
Voor informatie, advies en bemiddeling op het gebied van wonen, welzijn en zorgverlening ten behoeve van ouderen kunt u contact opnemen met ouderenconsulent Linda Hagen via:
(070) 205 24 80 of (06) 81 28 94 86,
e-mail: l.hagen@wijkz.nl.

Wijkbus Segbroek
Voor aanmelding als abonnee (€25 per kwartaal) en vervoersafspraken: bel tussen 08.30 en 10.00 uur met (070) 368 50 70.

Telefooncirkel
Via de ouderenconsulent (070 - 205 24 80 of 070 - 205 26 60) kunnen wijkbewoners ook worden aangesloten bij een 'telefooncirkel'. Dan worden zij dagelijks op vaste tijdstippen gebeld om te weten te komen of alles in orde is.

Thuiszorg

Florence Gezondheid en Zorg
In woonzorgcentrum Uitzicht, Zonnebloemstraat 383, kunt u terecht voor alle informatie op het gebied van zorgvelening.
Tel. (070) 754 55 66. e-mail: info@florence.nl

Haagse Wijk- en Woonzorg (HWW)
O.a. voor thuiszorg, personenalarmering, etc.
Wijkverpleegkundige HWW: 06-82010709
e-mail: instroom@hwwzorg.nl
Tel: (070) 379 33 00 - www.hwwzorg.nl

Evita Zorg Den Haag
(ook voor personenalarmering en spreekuren voor mantelzorgers)
e-mail: info@evitazorg.nl
Tel: (070) 31416000 - www.evitazorg.nl

BabZ
Begeleiding, advies en bemiddeling in de thuiszorg. Thomsonlaan 129.
24/7 bereikbaar. Tel: (070) 239 01 05,
e-mail: info@babzorg.nl - www.babzorg.nl

Wijkvereniging De Vogelwijk

Website
www.vogelwijkdenhaag.nl

Postadres wijkvereniging
Postbus 65923, 2506 EE Den Haag

Bestuur

Voorzitter
Yvonne van der Meer
e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Secretaris
Lodewijk de Haes
e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Penningmeester
vacant
e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Portefeuille Openbare ruimte
Paul Lohmann, tel. 06 14355222
e-mail: pag.lohmann@gmail.com

Portefeuille Sociale Wijkzaken
Michiel Kok, tel.06 30355585
e-mail: michiel.kok@hotmail.com

Commissies

Verkeer
Stef Tours, Fred van der Burg, Huub Cramer
e-mail: verkeer@vogelwijkdenhaag.nl

Activiteiten (volwassenen)
Flip Petri (06-22711850), Yvonne Brouwer, Marjan Scheeres
e-mail: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Kinderactiviteiten
Alphons Jacobs, Kiplaan 8
e-mail: kinderen@vogelwijkdenhaag.nl

Vogelwijk Energiek
Voorzitter: Britta Schaffmeister
Secretaris: Hans Hutter
Overige bestuursleden: Huub van Rossum, Arjan Kuijstermans, Dick Tielrooij, Erwin Mulders en Simone van Putten.
e-mail: info@vogelwijkenergiek.nl
website: www.vogelwijkenergiek.nl

Activiteiten & Clubs

Houtrustkoffie
Gezellige ontmoeting met wijkgenoten elke eerste en derde maandag van de maand van 10.30-12.00 uur, Tennispaviljoen Houtrust.

Vogelwijk Dinerclub
Elke laatste maandag van de maand eten op diverse locaties. Organisatie: Hedy de Munk en Edith Haasbroek. Info: hmdemunk@gmail.com of edith.haasbroek@gmail.com

Huiskamerbridgeclub
Elline van Dijk, tel. 3659257,
e-mail: bridgevogelwijk@gmail.com

Jeu de boules
Sportveld Laan v. Poot, dinsdag 14.00-16.00 uur.
Info: Pieter Cusell, tel. 06 43492040,
e-mail: pieter.cusell@gmail.com

Conditietraining voor mannen
di. avond 20.30-21.45, Segbroek College, Klaverstraat
Frank v.d. Maaten, tel. 06 51182353

Damesgymnastiek
Donderdag 20.15-21.15, Gymzaal Heldringschool
Ineke Spaanbroek, tel. 365 30 02,
e-mail: inekecastel@gmail.com

Seniorengym (m/v)
Zaterdag 10.30-11.30 uur, Heldringschool IJsvogelplein, Quintana van der Willigen,
tel. 06 24511063,
e-mail: indebloeivanjeslijtage@quin-c-c.nl

Volleybalclub
Woensdag 20.15-22.00 uur Sportclub Westduin, Laan van Poot 355A.
Eelco Jan Velema, tel. 06 46291428

Ledenadministratie

voor aanmeldingen, opzeggingen en adreswijzigingen
e-mail: leden@vogelwijkdenhaag.nl

De contributie voor de wijkvereniging (incl. het maandblad) bedraagt € 15,- per gezin per jaar. Voor de contributiebetaling wordt jaarlijks een factuur toegezonden.

Rek.nr. wijkvereniging:
IBAN: NL61 INGB 0001783722

Olieverf/gemengde techniek op linnen (260 x 200 cm), 2014

Lita Cabellut

Exclusief voor Nederland

Gallery238 Brouwersgracht 238 Amsterdam

www.gallery238.com

Gallery238-Amsterdam is member of Metropolitan Galleries Group, founded in 1985, Amsterdam – Hamburg – Marbella/Estepona

WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR EEN
COMMERCIEEL MEDEWERKER BINNENDIENST

KOM JIJ BIJ ONS TEAM?

100 JAAR

Korff de Gidts
Makelaardij

NVM

Van Boetzelaerlaan 1 - Den Haag
Telefoon 070-3558400
Meer informatie vind je op **www.korffdegidts.nl**